

Riktlinjer för avgifter i vård och omsorg Melleruds kommun fr.o.m. 2012-08-01

Allmänt

Avgifter för hemtjänst, dagverksamhet och bostad i särskilt boende regleras i 8 kap socialtjänstlagen (SoL). Socialtjänstlagen, som trädde i kraft 2002-07-01. Lagstiftningen anger den högsta avgift som kommunen får ta ut av enskild person för hemtjänst, dagverksamhet samt kommunal hälso- och sjukvård. Högsta avgift, även kallat högkostnadsskydd eller maxtaxa, får högst uppgå till en tolfedel av 48 procent av prisbasbeloppet = 1.760 kronor för år 2012. Detta belopp är det maximala taket som kommunen får ta ut i avgifter.

Av lagen framgår att

- avgifterna ska vara skäliga
- avgifterna inte får överstiga kommunens självkostnader
- avgifterna får differentieras med hänsyn till den enskildes ekonomiska förhållanden
- den enskilde ska förbehållas tillräckliga medel för sina normala levnadsomkostnader (förbehållsbelopp).

Avgifterna kommer att justeras årligen då prisbasbeloppet fastställs av regeringen (enligt lagen om allmän försäkring).

Riktlinjer för avgifter inom vård och omsorg gäller för biståndsbeslut som fattats enligt SoL. I Melleruds kommun är det socialnämnden som fattar sådana beslut.

Avgiftsunderlag

Avgiften beräknas utifrån underlaget blanketten "Inkomstuppgift för beräkning av avgifter" som delas ut i samband med ett biståndsbeslut. I december/januari varje år skickas en ny inkomstförfrågan ut som ska fyllas i och skickas tillbaka senast sista januari det nya året. Samtliga uppgifter som avgiftsberäkningen grundar sig på förändras vid varje nytt år och en ny beräkning är därför nödvändig. Om blanketten inte kommer in i tid till socialförvaltningen tillämpas maxtaxa.

2012-08-01

Väljer den enskilde att inte lämna in uppgifter, debiteras automatiskt enligt fastställd taxa. Avgiftsbeslutet kan överklagas till Förvaltningsrätten.

Beräkning av inkomst

Med avgiftsunderlag avses den nettoinkomst som den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna, fördelad med lika belopp per månad.

Följande inkomster beaktas vid avgiftsunderlaget:

- garantipension (f.d., folkpension och pensionstillskott)
- tilläggspension (f.d., ATP)
- delpension
- efterlevandepension
- skattepliktig livränta
- premiepension
- särskilt pensionstillskott
- statliga avtalspensioner
- kommunala pensioner
- privata pensionsförsäkringar
- utlandspensioner
- sjukpenning och föräldrapenning
- sjuk- och aktivitetsersättning (f.d., sjukbidrag och förtidspension)
- arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd
- den skattepliktiga delen av vårdbidrag
- inkomst av tjänst
- ränteinkomster (per den 31 december året innan)
- utdelning av aktier och övriga värdepapper (per den 31 december året innan)
- inkomst av näringsverksamhet

Förmögenhet påverkar inte avgiftsunderlagets storlek, däremot ränteinkomsterna på förmögenhetsbeloppet.

Skulder

Ingen hänsyn tas till eventuella skulder vid beräkning av förbehållsbeloppet. Har den enskilde skulder, skall dessa ingå i förbehållsbelopp.

De vårdtagare som inte lämnar in några inkomstuppgifter/inkomstblankett debiteras kommunens timpris upp till maxtaxan för beviljade insatser.

2012-08-01

För ny vårdtagare debiteras preliminärt kommunens timpris fram till dess att en eventuell inkomstuppgift/inkomstblankett inkommit.
I början av varje år skickas en inkomstförfrågan till samtliga vårdtagare för att få in aktuella inkomstuppgifter.

Den enskilde är skyldig att meddela kommunen ändrade förhållanden som kan komma att påverka omsorgsavgiften. Ändringar skickas till Socialförvaltningen Melleruds kommun.

Kommunen tar hänsyn till ändringen från den månad som uppgifterna kommit förvaltningen tillhanda.

Beräkning av boendekostnad

Boendekostnaden utgörs av den faktiska boendekostnaden. Denna kostnad kan reduceras genom bostadstillägg till pensionärer (BTP), särskilt bostadstillägg samt bostadsbidrag och räknas då som inkomst.
Den enskilde förutsätts söka de bidrag som man kan ha rätt till, t ex bostadstillägg.
Om en enskild inte uppger sin faktiska boendekostnad på de blanketter som ligger till grund för avgiftsberäkningen, kommer kommunen att anta att boendekostnaden är noll (0) kronor.

Boendekostnad i villa

Vid beräkning av boendekostnaden tillämpas försäkringskassans schablon med årlig uppräkningsfaktor.

Beräkning av makars och registrerade partners inkomster och boendekostnader

Makar och registrerade partners inkomster räknas samman och delas med hälften. Boendekostnaden fördelas med hälften. Sambors inkomster räknas dock var för sig, medan boendekostnaden fördelas med hälften. För makar/partner där den ena bor i ett särskilt boende räknas boendekostnaden var för sig.

Förbehållsbelopp

Riksstagen har fastställt ett nationellt belopp som den enskilde ska ha rätt att ha kvar av sina egna medel innan kommunen får ta ut omvårdnadstavgift. Förbehållsbeloppet består dels av ett fastställt minimibelopp dels av den faktiska boendekostnaden.

2012-08-01

Minimibelopp

Ska täcka normalkostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, TV-avgift, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd, samt läkemedel. Kostnaderna för dessa poster utgår från Konsumentverkets beräkningar.

Beloppets nivå bestäms genom prisbasbeloppet som årligen fastställs av regeringen (enl. lagen om allmän försäkring). År 2012 uppgår prisbasbeloppet till 44 000 kr. För ensamstående från 61 år och uppåt, uppgår minimibeloppet till en tolfte del av 135,46 % av prisbasbeloppet och för makar och sambor från 61 år och uppåt, en tolfte del av 114,46 % av prisbasbeloppet per person.

Minimibeloppet ska under vissa förutsättningar fastställas till en högre nivå (individuellt tillägg). Detta gäller om den enskilde på grund av särskilda omständigheter har behov av ytterligare medel. Kostnaden ska avse ett inte oväsentligt belopp och vara av varaktig karaktär. Tillägg på grund av ökade kostnader ska alltid styrkas. Lägsta gräns för att få tillgodoräkna sig ökade kostnader är 200 kr/mån. För personer under 61 år bör minimibeloppet vara minst 10 % högre då matkostnaden enligt Konsumentverkets beräkningar är högre.

När det gäller barnfamiljer, ska barnens förbehållsbelopp bestämmas utifrån Konsumentverkets beräkningar för olika åldersgrupper. Från förbehållsbeloppet dras barnbidrag och ev. underhållsbidrag av och den summa som blir kvar är det förbehållsbelopp som fastställs för barnet.

Det åligger kommunen att utreda om en enskild är i behov av ett högre minimibelopp och denna prövning ska ske individuellt. Den enskilde måste dock vara behjälplig med att lämna uppgifter till grund för prövningen.

Minimibeloppet kan också fastställas till en lägre nivå (individuellt avdrag). Det inträffar när sådana poster som ska täckas av minimibeloppet ingår i avgiften för hemtjänst eller i avgiften/hyran för bostad i särskilt boende alternativt tillhandahålls kostnadsfritt.

Avgifter

Maxavgift

I 8 kap. 5 § socialtjänstlagen finns en fastställd högsta avgift för hemtjänst, omvårdnad och dagverksamhet för personer i både ordinärt och

2012-08-01

särskilt boende. Den maximala avgiften som kan tas ut uppgår till en tolfedel av 48 % av prisbasbeloppet. Detta oavsett om personen bor i eget eller särskilt boende och är ensamstående eller sammanboende.

Även avgiften för trygghetslarm innefattas i den maximala avgiften.

Avgiftsutrymme

Genom att lägga ihop bostadskostnaden, minimibeloppet samt ev. individuellt tillägg och/eller avdrag får man fram förbehållsbeloppet. Förbehållsbeloppet dras sedan av från den sammanlagda inkomsten efter skatt samt ev. bostadstillägg. Summan är det avgiftsutrymme som den enskilde har och denna summa är det samma som omvårdnadsavgiften upp till och med en tolfedel av 48 % av prisbasbeloppet.

I de fall avgiftsutrymmet är negativt betalas ingen hemtjänstavgift.

Avgiftsuträkningen är individuell vilket gör att makar och registrerade partners såväl som sambor kan ha var sin avgift om båda är beviljade bistånd.

Avgift i särskilt boende

Hyra

Hyra i särskilt boende erlägges varje månad. Det förutsätts att den som är berättigad till bostadstillägg ansöker om detta.

Individuellt avdrag

I alla särskilda boenden med omsorg dygnet runt ingår en del förbrukningsartiklar och annat som minimibeloppet skall täcka. Därför görs ett individuellt avdrag på 650 kronor per månad för alla som bor i särskilt boende (gäller 2012).

Uppehåll/Frånvaro

Vid all typ av frånvaro under ett eller flera dygn reduceras matavgiften per dag med råvarukostnaden. Övrig del av matavgiften är ett fast abonnemang.

2012-08-01

Dödsfall

Vid dödsfall debiteras avgifter till och med dagen för dödsfallet. Hyran betalas enligt gällande uppsägningstid sju dagar 2012.

Jämkning vid flyttning till särskilt boende

Vid flyttning till särskilt boende kan den enskilde drabbas av dubbla boendekostnader. I de fall en enskild inte anser sig klarar dubbla boendekostnader och saknar tillgångar som minst motsvarar ett basbelopp kan avgiften jämkas i 1 månad. Den dubbla boendekostnaden måste verifieras genom uppvisande av kvitto på betald hyra eller avgift. För att utreda om en enskild har tillgångar, har kommunen rätt att begära in sådana uppgifter av den enskilde. Hyran betalas i efterskott för särskilt boende i Melleruds kommun.

Avgift vid korttidsboende

Vid korttidsboende består avgiften av en omvårdnadsavgift för den omvårdnad som ges samt en matkostnad. Ingen hyra utgår på korttidsboendet.

Parboendegarantin

Melleruds kommun tillämpar en parboendegaranti som innebär att makar eller sammanboende garanteras gemensamt boende även om bara en av dem behöver insatser i särskilt boende. Garantin gäller så länge behovet finns. Det betyder att den medboende betalar hälften av hyran eller hel hyra om egen lägenhet/rum hyrs. Hyesavtalet ska innehålla överenskommelse att besittningsskydd inte gäller. Vidare erläggs avgift för kost och eventuellt övriga insatser enligt kommunfullmäktiges fastställda taxa för insatser inom socialtjänsten.

Debitering

All debitering sker en månad i efterskott.

Överklagan

Den enskilde har rätt att överklaga beslut enligt 8 kap 2 § SoL som rör avgifter eller förbehållsbelopp. Beslut enligt 8 kap 1 § SoL kan dock inte överklagas.

2012-08-01

Överklagan ska ställas till förvaltningsrätten, men skickas till socialförvaltningen. Överklagan ska ha inkommit till kommunen inom tre veckor efter det att den enskilde tagit del av beslutet. Socialförvaltningen kan ompröva beslutet om nya uppgifter framkommit. Sker ingen ändring av beslutet översänder handläggaren överklagan till förvaltningsrätten.